

Várfi András Gyomaendrőd Város Polgármestere részére!

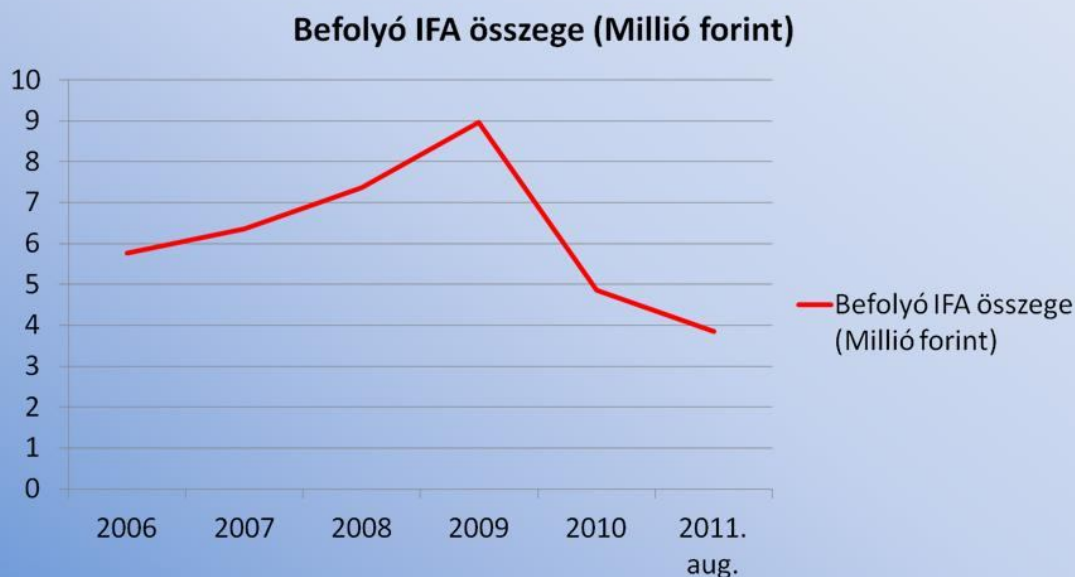
Tisztelt Polgármester úr, tisztelt Képviselő-testület!

Városunk turisztikájában érdekelt, felelősséget érző és segíteni, tenni akaró civil kezdeményezéssel fordulunk Önökhöz!

Az elhúzódó gazdasági válság Gyomaendrőd turisztikai lehetőségét is beszűkítette. Úgy gondoljuk, hogy a jelenlegi helyzet megkívánja a kitörési pontok megkeresését, az érintett és érdekelt felek összefogását a megújulás lehetőségének holnapjáért.

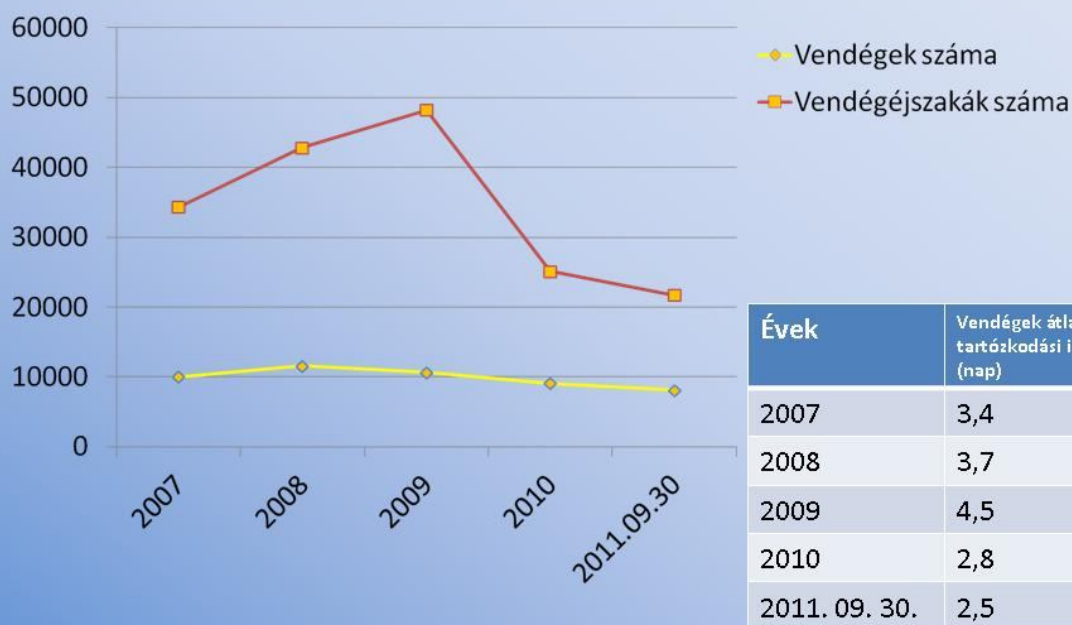
A városunk turisztikai és gazdasági helyzetét, jelenlegi állapotát az alábbi grafikonok jól mutatják.

A város Idegenforgalmi adóból származó bevétele.

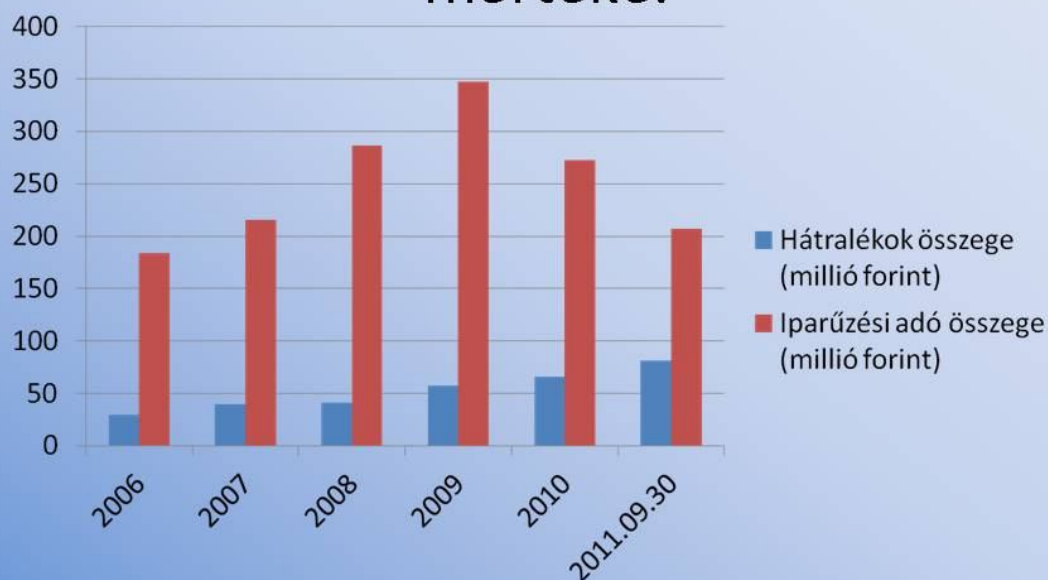
Forrás: Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal, Adóosztály adatai.

A vendégek számának és a vendégéjszakák számának alakulása.

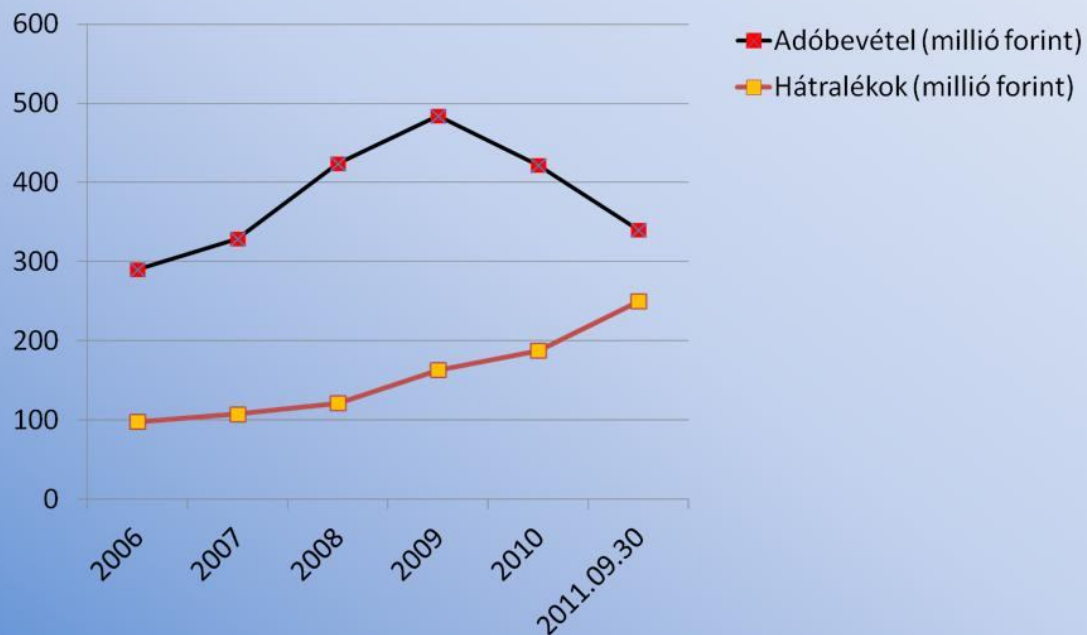
Forrás: Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal, Adóosztály adatai.

Az elmúlt évek iparűzési adó bevételeinek és a hátralékainak mértéke.

Forrás: Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal, Adóosztály adatai.

A város összes adóbevétele és adóhátraléka.

Forrás: Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal, Adóosztály adatai.

A fenti adatok ismeretében a helyi turizmusban érdekelt gazdasági résztvevők **közös gondolkodásba kezdtünk** és a következő megállapításokat tettük:

- Gyomaendrőd turizmussal kapcsolatos természeti értékei az országban páratlanok, melyet a helyi gazdaságunk fellendítésének érdekében nem használunk ki!
- Az Önkormányzat a turizmus fejlesztésével kapcsolatos feladatot önmagában csak korlátozottan képes ellátni, ezért szükséges az Önkormányzat és a turisztikában érdekelt gazdasági szereplők, továbbá a lakosság összefogása.

Ezen megállapítások alapján találtuk meg azt a **szervezeti megoldást**, ami már az országban nagyon sok helyen jól működik. **Ez a TDM szervezet.**

Szeretnénk röviden bemutatni Turisztikai Desztinációs Menedzsment lényegét.

TDM fogalma:

A Turisztikai Desztinációs Menedzsment (TDM) azon tevékenységek összessége, melyek egy turisztikai fogadótérség (desztináció) számára ahhoz szükséges, hogy látogatókat vonzzon és számukra az ottani tartózkodás során tökéletes utazási élményt nyújtson úgy, hogy a látogatóforgalom gazdasági és környezeti hatásai a desztináció közösség számára előnyösek legyenek, ma és hosszú távon egyaránt.

A TDM szervezet célja:

A TDM célja a fenntartható és versenyképes turizmus rendszerének kialakítása és működtetése egy turistákat fogadó térségben.

A TDM tehat: mind a turisták, mind a fogadó közösség érdekeit szem előtt tartó és azokat szolgáló tevékenység, mert küldetése:

- a turisták számára utazási élmény,
- a fogadó közösségnek pedig gazdasági, társadalmi és környezeti előnyök nyújtása;

- a turizmus rendszerének egészét átfogja, mert a turisztikai kereslet és kínálat megújuló összhangját igyekszik és képes megteremteni;
- a turizmus irányításának valamennyi alapvető feladatát ellátja, mert a tervezés, fejlesztés, marketing, szakmai képzés és adminisztráció egymást feltételező tevékenységek a sikeres turizmus megteremtése érdekében.

TDM fontossága:

- Kialakul egyfajta kommunikáció az önkormányzat és a vállalkozók, illetve a turizmusban érintett valamennyi szereplő között (PPP)
- Kompetencia
- Előtérbe kerülnek a közösségi érdekek
- Összeadódnak, ill. megsokszorozódnak mind az anyagi, mind a szellemi javak

TDM kialakítás feltétele: PPP (Professzionizmus, Partnerség, Pénz)

Partnerség kiépítése:

- lakosság turisztikai szemléletének változtatása
- fogadó közösség szemléletének megváltoztatása
- személyes beszélgetések, nyilvánosság, folyamatos kommunikáció a lakosság felé
- rend és tisztaság igénye
- minőségbiztosítás
- partnerség kialakítása közös érdekeltség alapján
- menedzser elfogadottsága, szakszerű munkája

Professzionizmus:

A TDM-ben mindenki tag lehet, de a mindennapi gyakorlati munkát, tevékenységet a szervezeti operatív szervére kell bízni.

Pénz és kompetencia:

Saját erőforrások, önálló cselekvőképességet biztosítja.
(működés, marketing, pályázatokon való részvét, önerő, tagdíj, szponzor)

FONTOS A TDM sikerének szempontjából!

- **Nem lehet szűk vállalkozói kör biznisze az átadott közpénzek felhasználása.**
- **Fontos elmagyarázni, hogy az egyesület létrejötte nem hoz automatikusan vendéget, vendéglétszám-növekedés csak több éves kitartó munka után várható.**
- **A sikerhez elengedhetetlen a szenvedélyesség, a kitartás, az „együtt megcsináljuk” akarat!**

TDM szervezet gazdálkodása:

Bevételek:

- Önkormányzati tagdíj
- Turisztikai, gazdasági szereplők tagdíjai (tag lehet minden önként belépő gazdasági szereplő vagy magánszemély)
- Pályázati támogatások
- Adományok

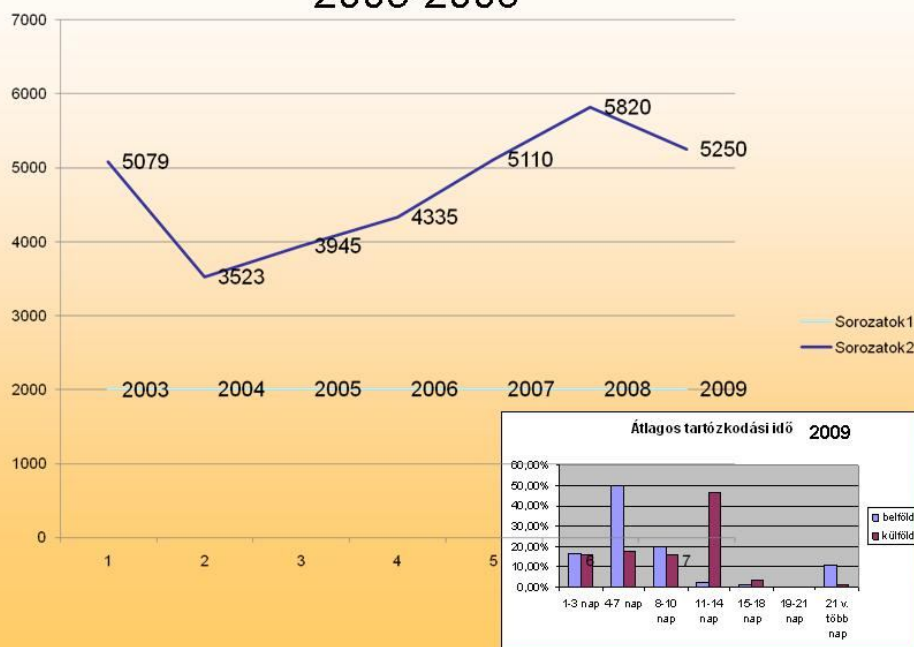
Kiadások:

- A választmány által megvalósításra kerülő turisztikai feladatok (imázs építés, honlap, információs rendszer, foglalás, tájékoztatás, attrakciók stb..)
- Főállású idegenforgalmi menedzser bérköltisége
- Iroda működési költség (pl: turinform iroda stb..)
- Egyéb költségek

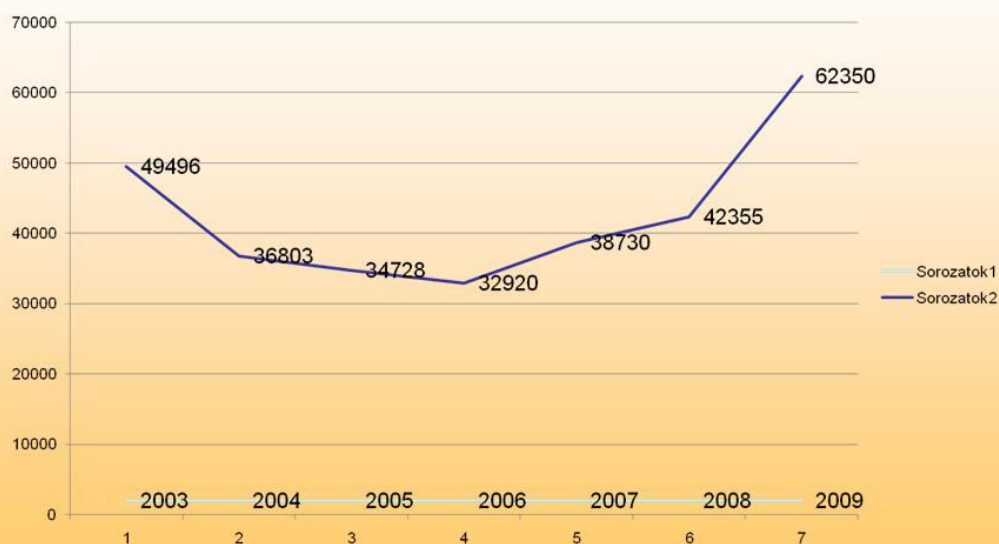
2011. november 04-én tartott turisztikai fórumon megtapasztaltuk, hogy Gyenesdiáson, Gyulán hogyan hozták létre a TDM szervezetet, milyen eredményeket értek el a megalakulása óta, melyet pár beszédes grafikonnal szeretnénk bemutatni.

Gyenesdiási adatokból jól látszik, hogy a gazdasági válság ellenére csökkenő vendégszám mellett **nőtt az eltöltött vendégéjszakák száma**, ami azt mutatja, hogy a vendég jól érzi magát, az idejét élményekben gazdagon tudja helyben eltölteni.

Vendégszám alakulása fizető-vendéglátó szálláshelyeken 2003-2009

Vendégéjszaka szám alakulása 2003-2009

A Gyenesdiási Turisztikai Egyesület költségvetésének alakulása:

- az egyesület megalakulása utáni negyedik évtől nő az egyesület saját bevétele.

Költségvetés alakulása

Forrás: Gyenesdiás, Szalóky Jenő előadása

Ha nekik és még sok településnek sikerült, akkor Gyomaendrődnek is sikerülni fog!

Az Önkormányzat szerepe a TDM szervezetben:

A TDM szervezet önkormányzati akarat és együttműködés nélkül nem tud eredményesen működni!

A turisztikai fórumon megalakult az egyesület előkészítő csapata, akikkel 2011.11.18-án megtartottuk az első munkaértekezletet, ahol az önkormányzat részéről Marton Dániel képviselő úr vett részt. Itt közös gondolkodás folyamán megállapítást nyert, hogy az első és legfontosabb feladat, hogy a turizmusban érdekelt résztvevők és az Képviselő-testület megértse, a TDM szervezet létrejöttének fontosságát és szükségszerűségét.

Kérjük, hogy az képviselő- testület határozatban nyilvánítsa ki, hogy:

- Az Önkormányzatnál lévő, önként vállalt helyi turisztikai irányítás és kezelés kompetenciáját átadja (illetve hatáskörét csak az egyesület egyetértésével gyakorolja) a Gyomaendrődön létrejövő helyi, széles alapokon nyugvó turisztikai civil szervezetnek (egyesületnek) melynek tagjai közvetve vagy közvetlen módon a turizmussal foglalkoznak.
- Az önkormányzat nem csak ezt a felelősséget és kompetenciát adja át, hanem a feladatok végrehajtásához szükséges infrastruktúrát is.
- Az Önkormányzat vállalja, illetve ragaszkodik ahhoz, hogy a létrejövő egyesületben lévő választmányban és annak tevékenységében (a befizetett tagdíj mértékétől függetlenül) egy szavazati joggal részt kíván venni.

Megjegyzés: A kompetencia átadása jogilag csak a két fél szerződése alapján lehetséges; az önkormányzat támogatása (amit helyesebb tagdíjként megállapítani) hosszabb távra is kiszámítható, normatív alapú kell legyen. Az

önkormányzat az egyetlen tag, amely az előkészítő csapattal folytatott alku eredményeként maga határozza meg a saját tagdíját

- Az önkormányzat által fizetett tagdíjat a 2012 évi költségvetésbe beépíti, és a tagdíj feletti rendelkezési jogot az egyesületnek átadja.

Megjegyzés: Ahhoz, hogy TDM pályázati lehetőségeken részt tudjunk venni, a következő feltételeknek kell megfelelni: 17000 vendégéjszaka/év, minimum 10 mill. Ft éves forrás a TDM szervezetnek, az önkormányzatrészéről tagdíj min. az IFA 20%-a, de! minimum 4 mill. Ft.

- TDM szervezet részt vesz az Önkormányzat turizmussal kapcsolatos döntés előkészítéseiben, és a turizmussal kapcsolatos további döntéseit TDM szervezet egyetértésével hozza meg.

Milyen **előnye-hátránya** származhat az Önkormányzatnak és Gyomaendrőd városnak abból, ha létrejön a TDM szervezet.

Előnyök:	Hátrányok:
<ul style="list-style-type: none">- A TDM szervezet rövid, közép és hosszú távú fejlesztési tervet készít és kivitelez a helyi turizmus felerősítésre.- A turisztikai fellendülés érdekében összehozza a partnereket, az Önkormányzatot és a turizmusban érdekelt gazdasági vállalkozásokat továbbá magánembereket.- A tervek megvalósításával, a szervezet emeli a turizmusban résztvevő gazdasági szereplők és az Önkormányzat bevételeit.- Mért adatokkal és monitoring rendszerrel ellenőrzi a szervezet a helyi turizmus alakulását, így naprakész információkkal rendelkezik, és szükség szerint beavatkozhat a turisztikai eseményekbe.- TDM regisztráció után 20-50 millió forintos pályázati pénzeket igényelhet a szervezet 85%-os támogatási intenzitás mellett, turisztikai fejlesztésekre.- Erősíti a civil gondolkodást, kezdeményezést, felelősséget továbbá a város iránt érzett identitás tudatot.- Gyomaendrőd Város turisztikai imázsának brand-jének márkatermékének tudatos kiépítése történik a szervezetben.- Az önkormányzat pozitív együttműködésével gyökeres változások történhetnek a város turisztikájában, így gazdaságában is, amely érezhető jóléthez és elégedettséghez vezet hosszú távon a turisztikában résztvevő Primer vállalkozóknak és magánembereknek, illetve a turisztikai fellendülés hatásaiból profitáló polgároknak egyaránt.- Gyomaendrőd fiatalság megtartó ereje nő.- Lehetséges innovatív megoldások a szervezet felépítésében és működésében.- Pályázatokból befolyó összegek 100%-a	<p>- Nem találtunk!</p> <p>Kitűzött célok a TDM szervezet számára:</p> <ul style="list-style-type: none">- A létrehozott egyesület részére szakképzett menedzsment és infrastruktúra biztosítása.- A szervezetnek találnia kell megfelelően lelkes, szakmai tudással rendelkező irodavezetőt.- A TDM szervezetben rejlő lehetőségek ismertetése a szereplőknek.- A TDM szervezet működéséhez szükséges partnerség kialakítása. A választmány lelkesedését folyamatosan fent kell tartani, hogy ne lapsodjon el a szervezet működése.- „Az egy tag, egy szavazat” elv érvényesítése a megalakítandó szervezeten belül, különös tekintettel az önkormányzat tagságára- A turizmus és ebből következik, hogy a TDM szervezet is politikamentes tevékenységének biztosítása, mert a szervezeten belüli esetleges politikai irányvonalak megbonthatják az együttműködést, a partnerséget, elveszti lendületét és erejét.- Ki kell alakítani kölcsönös bizalmat az önkormányzat és a tagok részéről.

<p>a gyomaendrődi turizmusba forгатódik vissza.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Célpiac orientált infrastruktúrális és marketingbeli felkészültség növekedése. - Komplex turisztikai programcsomagok létrehozása és alkalmazása. - Aktív időtöltés biztosítása a célcsoportoknak szezontól függetlenül. - 0-24 órás ügyfélfogadás és panasz-problémakezelés biztosítja az örömteli kikapcsolódást vendégeinknek. - Visszajáró vendégkör kialakítása, mellyel biztos bevétellel számolhatnak majd a szolgáltatók. - A turisták növekvő számával és/vagy növekvő vendégéjszakáival nő a helyi fajlagos költség, így bevételhez juttatva a város gazdasági szereplőit és az Önkormányzatot egyaránt (IFA, iparűzési adó) - A növekvő ismerettséggel keresettebbek lehetnek a városi rendezvények és fesztiválok az utazók számára. - Turisztikai kereslet – kínálat összhangjának megteremtése. - A növekvő város imázs hatással lesz Gyomaendrőd turizmusán kívüli tevékenységeire is. Pl: munkahely teremtés, ipari park stb... - Környező települések bevonása. (Dévaványa, Csárdaszállás stb.) - Vonzerő leltárt készít! Vonzerő fejlesztés. 	
---	--

A TDM szervezetek létrejöttét - az összefogásban rejlő lehetőségeket és csak ezt - jelentős összegű pályázatokkal támogatják, mely egyben meg is határozza az irányt, amit véleményünk szerint városunk turizmus fejlesztésének is követni kell!

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!

Városunk a bemutatott gazdasági adatok alapján a konkrét cselekvés megkezdésének utolsó perceit éli!

Kérjük, hogy az Önkormányzat, mint alapító tag vegyen rész az egyesület alapításában, és vállalja az azzal járó jogok gyakorlását és kötelezettségek teljesítését, a cél teljesüléséhez rendelkezésére álló infrastruktúra használatának biztosítását, átadását.

Kérjük, szíveskedjenek támogatni civil kezdeményezésünket, segíteni hasznos és bölcs tanácsaikkal az együtt gondolkodást és cselekvést, mert **együtt biztos sikerülni fog!**

Pozitív döntésük esetén kérjük, szíveskedjenek megjelölni az önkormányzatot képviselő személyt.
Köszönettel!

Gyomaendrőd, 2011-11-22

A mellékelt jelenléti ív szerint a TDM szervezet előkészítő csapata

Jelenléti ív

2011. 11. 18 18:00 Tímár Panzió

Név	Cím	Telefonszám	E-mail cím	Alíírás	Kód
Kunffy László	Gye. Baktai Dela L	06/70 270 0584	nemet.pap@tvimal.hu	Kunffy László	✓
Tímár Alkő	Gye. Főút 144	06/40 255-0010	alko@himagazda.hu	Tímár Alkő	✓
MARTON DÁVID	GYE. KOROSI CS. 21.	20/5446748	MARTON@GYOMAEUROPA.HU	se go	✓
VALTER FERENC UDOL BOGYA	Gye. Dobos 434	0630/222-1449	ivizhatalmybuda@vip.adsl.yourc.hu	W. B. B. I.	✓
PAJTER SÁNDOR	Gye. Becsei 1814	30/9642744	PAJTER@KESZAPUCA.HU	PAJTER S.	✓
Tudó László	Gye. Főút 200.	30/9451699	tiwar.laszlo@apcmail.hu	Tudó László	✓
Tudócs László Györgyi	Gye. Főút 200	303380322	tudoggyorgyi@freemail.hu	Tudócs L.	✓
Abdu László	Gye. Mészáros S.	305387273	abdu.laszlo@freemail.hu	Abdu L.	✓
Székely László	Gye. E. László 579	70/3236489	szekely59@freemail.hu	Székely L.	✓
DEZSŐ SZILVIA	Gye. Körtvélyes 34/2	20/5695700	cezual99@icloud.hu	Dezso S.	✓
Csokorai Katalin	Gye. Tanya L. 15288	30/655-0857	csokorai.katalin@com	Csokorai K.	✓

Liptay János Gye. Dobos S. 34. 30/3742375
 NAGY PÉTER János Gye. Péter 23. 30/525-3367
 NAGY GÁBOR Gye. Péter 1. 23. 30/6814135

liptay.janos@gyecik.com
 nagy.peter@freemail.hu
 gabor.nagy.hh@gyecik.com

liptay.janos
 nagy.peter
 nagy.gabor

ESETTANULMÁNYOK

1. A Gyenesdiáson létrehozott első hazai működő példa

Írta: Szalóky Jenő

Gyenesdiás nagyközség a Balaton északi partján a víz és a Keszthelyi-hegység ölelésében, közvetlenül Keszthelyvel határos, 3500 állandó lakosú település. Ez a hely már a neolitik korban (Kr. e. 3500) is lakott volt, a római kortól az avarokon át honfoglalási leletek is bizonyítják gazdag történeti múltját.

A település területén három község volt. Az első az Árpád-kori Falud, melyet Szent Erzsébet temploma kapcsán 1333-ban említenek először. Falud az 1600-as évek közepén elnéptelenedik. Gyenest a mai község nyugati részén 1696-ban, mint Falud szőlőhegyét említik, keleti részén Diás írásos emléke 1341-ből származik. Gyenes és Diás 1840-ben egyesült Gyenesdiás néven.

Gyenesdiáson a XX. század elejétől folyamatos – bár nem egyenletes – a turizmus fejlődése, amely ma már szinte teljes egészében a megélhetés erőforrása. A balatoni fürdőkkultúra kiépülése a XIX. század közepétől elindul és a XX. század elejére szinte az egész Balaton körül teret hódít. Gyenesdiáson egy lelkes kántorantó, Kárpáti János ismerte fel ennek jelentőségét, és az általa 1905-ben megalapított Diási Fürdőegyesület munkájának köszönhetően indult el a fürdőélet. A Gyenesi Fürdőegyesület 2 évvel később, 1907-ben alakult Gebauer Béla vezetésével. Mindkét egyesület – melyek tagjai nyaralótulajdonosok, helyi és keszthelyi lakosok voltak – saját forrásból fürdőt épített és működtetett, programokat szervezett (színi előadások, táncmulatságok, zenés estek stb.), túraútvonalakat jelelt ki és azt karban tartotta, kiadványokat adott ki. A mai szóhasználat: fejlesztettek, működtettek, marketingmunkát végeztek. A szervezethez és a fejlesztéseknek köszönhetően befektetők érkeztek, akik kisebb szállókat, éttermeket nyitottak. A helyi lakosok kínálta szobákkal együtt a 20-as évek végére már több mint 300 férőhellyel rendelkezett a település, biztosítva ezzel sok családnak a jövedelmekiegészítést. A fejlődés 1945-ig töretlen volt (úgy, hogy a helyi közhatalomnak szinte semmi köze nem volt hozzá), aztán vége lett.

A következő fellendülési időszak – a Balatoni Intézőbizottságnak köszönhetően felülről vezérelve és finanszírozva, a helyi akaratot és kreativitást visszaszorít-

va – az 1960-as évek elejére tehető. Megújultak a strandok, elindult a szobakiadói hálózat, az államosított szállók helyén a szakszervezeti üdülők működtek. Egyre több külföldi érkezett a vasfüggöny mögé.

Az 1973-as tanácsi közigazgatási átszervezés ismét egy törést hozott a község életébe. A felülről, íróasztalnál megtervezett és irányított társadalomképbe az 1600 állandó lakosú Balaton-parti településnek a „szerep nélküli társközség” státusz jutott. A központi települést fejlesztették, helyben a 60-as évek fejlesztései amorizálódtak, a 17 évi társközségi lében a helyi társadalom atomjaira hullott, szétesett.

Gyökeres változást csak az 1990-es szabad választások és az önkormányzatiság bevezetése hoztak, a község visszavette teljes önállóságát. Az első választási ciklus végére sikerült számos, a korábbi évek során felhalmozódott hiányosságot megszüntetni, többek között, ami a turizmushoz közvetlenül kapcsolódik, elkészült a Balaton egyik legjobb és legkorszerűbb fűrdője, a Diási Strand. Ezzel tudta a község a leghatékonyabban megalapozni egyrészt a saját bevételeinek növelését, másrészt a turizmushoz kötődő vállalkozói réteg megnyerését a nem önkormányzati befektetésekhez. Választani kellett az önkormányzat vezetőinek, hogy a 90-es évek elején divatos „vállalkozói önkormányzat” eszményét követik-e, vagy a hosszú távon eredményesebbnek ítélt utat választják, és a helyi önkormányzat a vállalkozók helyzetbe hozásában látja feladatát. A helyi politikai vezetés mindenhatósága helyett pedig bátorítja a helyi polgárok önszerveződését, épít azok kreativitására és teherbírására. Az önkormányzat e második utat választotta: a 90-es években létrejött nonprofit szervezeteket és a helyi vállalkozók távlati elképzeléseit a település képviselőtestülete által meghatározott jövőképhez illeszkedően úgy segíti, hogy azok útjából igyekszik minden akadályt elgördíteni és a maga sajátos eszközeivel (rendezési tervek kiigazítása, hitelgarancia-vállalás, pályázatírás, forrás-megelőlegezés) megnevelni. A választás helyesnek bizonyult. Így jött létre például egyesületbe tömörült egyének beruházásával (mintegy 130 millió Ft értékben) vitorlázikikötő, a horvát egyesület a gyenesi részen 120, a diási részen 100 férőhelyes csónakkikötőt hozott létre teljes infrastruktúrával úgy, hogy nincs benne helyi önkormányzati közpénz. Így játszik meghatározó szerepet a község környezet- és természetvédelmében – egyben a fenntartható turizmus elősegítésében is – a Forrásvíz Természetbarát Egyesület. A kultúra területén működő nonprofit szervezetek is egyre inkább magukévá teszik az öngondoskodás szellemiségét.

A helyi turizmusirányítás átalakítása

Gyenesdiás nagyközség turisztikai adottságainak és e téren 100 éves hagyományainak köszönhetően ma alapvetően a turizmusból él. Innen származik bevételeinek jó része. Vállalkozásoknak nyújt lehetőséget, és a lakosságnak közvetve vagy közvetlenül a turizmus gazdaság biztosít megélhetést vagy jövedelemkiegészítést.

A fent vázolt, 1991-ben választott önkormányzati működési modell e területen is számított a nonprofit szektor segítségére. A 90-es évek második felében létre is jött a **szobakiadók egyesülete**, mely célul tűzte ki a turisztikai vállalkozók (szobakiadók, panziók, kempingek, éttermek) összefogását, szakmai segítségét, piacorientált működését és bizonyos saját erőhöz mért marketingtevékenység elvégzését. Vásári megjelenéssel, nyelvtanfolyammal, szakmai előadások szervezésével, kezdetleges vendégközvetítéssel, érdekképviseléssel (helyi, térségi és régiós), minőségi követelmények egyeztetésével segítették tagjaikat. Az önkormányzat is profitált a kezdetben sikeres együttműködésből, és úgy gondolta, hogy a turizmus területén a vállalkozói együttműködést ez a civil szervezet fogja szakmailag megnevelni. Hat éves működés után azonban az egyesület tevékenysége – mely csak saját tagdjaira és kis mértékű önkormányzati támogatásra (kiadvány-támogatás) támaszkodhatott – lanyhult, majd elhalt. Az önkormányzat az okokat keresve arra a megállapításra jutott, hogy megfelelő források, korszerű infrastruktúra és szakértett menedzsment nélkül nem lehet eredményes tevékenységet folytatni. Az önkormányzat képviselői úgy gondolták – figyelembe véve a szobakiadók egyesületének történetét is –, hogy a helyi turizmusirányítás, -kezelés, -fejlesztés megújításra szorul. A kitörési lehetőséget továbbra is a turizmusban érdekelt szereplők összefogásában, de annak új alapokra helyezésében és a térségi összefogás erősítésében határozták meg.

Az új alapok elsősorban azt jelentették, hogy a beruházások kivételével valamennyi önként vállalt turisztikai feladat (törvény nem ír elő kötelező feladatot a helyi önkormányzat számára) a turizmus közvetlen és közvetett szereplői, valamint az önkormányzat összefogásával létrejövő civil szervezet, azaz egy **helyi turisztikai egyesület** feladatkörébe és felelősségi körébe kerüljön. A felismerés már 2001-ben megszületett, de a kezdeményezés előtt – mely az önkormányzattól indult – meg kellett teremteni azokat a feltételeket, amelyek a majdan megalakuló civil szervezetek működéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Az önkormányzat 2001-ben turisztikai szakembert vett fel a hivatalába, aki elkészítette Gyenesdiás turizmusfejlesztési programját. 2002-ben létrehozta az elengedhetetlen infrastrukturát, azaz a Tourinform-irodát. Az önkormányzati eszközpark kimerítésével a település a feladatok végrehajtásának társadalmasításához kezdett. Saját és külföldi példákat figyelembe véve a kezdeményezés elindítását a képviselő testület az **idegenforgalmi bizottságra** bízta.

Az egyesület szervezésének folyamata

A helyi önkormányzat 2002-ben elemezte 1991-ig visszanyúlóan a helyi turizmusgazdaság mutatóit, keresztszétét és állapotát, valamint több évre visszanyúlóan az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetét. A turizmust, illetve az

önkormányzat pénzügyi és gazdasági helyzetét érintő minden adatot érthető, grafikonos formában, tendenciákat bemutatva az összehívott turisztikai vállalkozók elé tárunk. Bizonyítva az adatokkal azt, hogy ha a jelenlegi fokozatosan romló turisztikai mutatókat és a hozzá kapcsolódó bevételcsökkenést nem sikerül megállítani, akkor annak nemcsak a helyi turisztikai vállalkozók, hanem az egész település látja kárát, és egyre nehezebben válik megoldhatóvá a helyi közfeladatok ellátása is. A minden turisztikai vállalkozót megszólító fórumon az önkormányzat azt az ajánlatot tette, hogy ha létrejön egy helyi – a turizmusból közvetlen és közvetve jövedelemhez jutó – vállalkozókból alapított turisztikai egyesület, akkor a jelenleg az önkormányzatnál lévő, önként vállalt helyi turisztikai irányítás és kezelés kompetenciáját az önkormányzat ennek a civil szervezetnek átadja. Természetesen az önkormányzat nemcsak ezt a felelősséget és kompetenciát adja át, hanem a feladatok végrehajtásához szükséges infrastruktúrát, azaz a helyi Tourinform-irodát is, továbbá munkavégzésre rendelkezésre bocsátja a helyi turisztikai szakembert, és átad minden olyan forrást, amit eddig az időpontig a turizmus irányítására, marketingfeladatokra fordítottak. Természetesen az önkormányzat maga is alapító tag kíván lenni és a létrejövő választmányban egy szavazati joggal részt kíván venni. Az önkormányzat részéről innentől kezdve kényszerül arra, hogy a turisztikai egyesület szervezése, szabályainak kialakítása, a tisztségviselők választása valóban alulról induljon. Az önkormányzat csak segítséget nyújtott és lehetőségekkel és javaslatokkal.

Az első fórumon legitim módon megválasztott előkészítő bizottság (120 fő szavazta meg) készítette elő az egyesület megalakulását. Már az első fórumon megkezdődött a szándéknyilatkozatok gyűjtése azoktól, akik úgy gondolták, hogy az összefogás részesei kívánnak lenni. A bizottság tagjai többek között személyes tagborzáltsba is kezdtek, és véleményeket gyűjtöttek a tekintetben is, hogy mi várna el egy jól működő egyesülettől. Kitalálták és konszenzusra jutottak a tagdíjrendszert illetően. Elkészítették az önkormányzat jogi segítségével az alapító okirat tervezetét. Közösen, viták után készült el az önkormányzat és az egyesület közötti szerződéstervezet. Bemutatták a leendő informatikai rendszert (Destour), felvázolva annak közösségi és egyéni hasznát. Még olyan kérdéseket is megbeszéltek, hogy milyen tudással és milyen személyiségjegyekkel rendelkezzen a megválasztandó elnök. Fórumokon és a helyi sajtóban folyamatos tájékoztatás történt a szervezés előkészületeiről. Háromnegyed éves előkészítés után 2003. május 17-én az alapítók elfogadták az egyesület alapszabályát (lásd 1. számú melléklet), megválasztották tisztségviselőiket, és jóváhagyták az önkormányzat és a létrejött Turisztikai Egyesület közötti szerződést (lásd 2. számú melléklet). Az egyesület megalakulásával létrejött egy olyan települési szintű turizmusirányítási rendszer, amelyben a felelősség és a döntéshozatal a turizmus tényle-

ges szereplőknek kezébe került. Az egyesület 100 fővel alakult, melynek tagjai szállásadók, vendéglátók, kereskedők, a fogorvos, a kozmetikus és mindazok voltak, akik közvetlenül vagy közvetve érdekeltek a turizmusban. Természetesen maga az önkormányzat is alapító tagként vett részt a munkában. Nagyon fontos döntés volt, hogy a tagdíjfizetés mértékétől függetlenül minden tag azonos szavazati joggal rendelkezik.

Az egyesület szervezeti felépítése:

- közgyűlés
- 15 tagú választmány
- elnök
- elnökhelyettes
- titkár
- önkormányzat törvényes képviselője (polgármester)
- 11 fő, akik különböző szektorokat képviselnek
- felügyelőbizottság (3 fő)

Az egyesület munkaszervezete:

- 1 fő Tourinform-irodavezető, aki egyben az egyesület titkára is
- 1 fő idegenforgalmi szakreferens
- + nyári hónapokban gyakornokok

Az egyesület céljai és feladatai

Az egyesület célul tűzte ki Gyenesdiás turizmusának fellendítését, az ideérkező vendégek és vendégéjszakák számának növelését, új küldő országok felkutatását, és – amit kiemelten fontosnak tartott – a belföldi vendégek arányának növelését, a szezon meghosszabbítását, valamint a turisztikai kínálat fejlesztését. Ugyancsak fontos kérdésnek tekintette az egyesület a térségi együttműködés fontosságát, ezért már az első választmányi ülésen döntött a térségi marketingszervezethez való csatlakozásról. A választmány áttekintette az önkormányzat által elkészített helyi turizmusfejlesztési koncepciót, és azt változtatás nélkül elfogadta. A turizmus-koncepciót figyelembe véve alakította ki céljait és feladatrendszerét, amelyeket a következő felsorolás mutat be:

- Tourinform-iroda fenntartása, működtetése,
- információgyűjtés és -rendszerezés,
- kiadványkészítés,
- vásárokon való aktív részvétel,
- study tour-ok,
- online információs és értékesítési rendszer működtetése – www.gyenesdias.info.hu,

- kapcsolattartás szakmai és civil szervezetekkel,
- együttműködés a nyugat-balatonai térségi marketing-szervezettel (!),
- sajtókapcsolatok, folyamatos híradások,
- sajtóanyagok gyűjtése, archiválása,
- rendezvények koordinálása, szervezése (például strandörplabda OB),
- strandi animáció,
- érdekképviselés,
- kutatás (kérdőíves felmérés, statisztikai adatok rendszerezése),
- pályázatfigyelés, -írás,
- oktatás (nyelv, informatika, szemléletformálás),
- minőségbiztosítás.

Az egyesület finanszírozása

Az egyesület stabil működéséhez nemcsak az infrastruktúra biztosítása fontos, hanem a működtetéshez és a kitűzött célok eléréséhez szükséges pénzügyi háttér megteremtése is. Az egyesület két fő bevételi forrását a tagdíj és az önkormányzati normatív módon meghatározott támogatás (tagdíj) biztosítja. Az egyesület és az önkormányzat között megkötött szerződés szerint az önkormányzat a mindenkori kurtaxa-bevétel állami 2 Ft-okkal növelt együttes összegének 10%-át adja át (havi bontásban) a működéshez és a feladatok elvégzéséhez. Az egyesület költségvetésének fő számai három év átlagát tekintve:

Egyesületi tagdíjak (3. számú melléklet)	1,5–2 millió Ft
Önkormányzati támogatás (normatív, havi bontásban)	7–8 millió Ft
Pályázatok	1–2 millió Ft
Szolgáltatások díjbevételei (például hirdetési díjak)	1–1,5 millió Ft
Szponzori bevételek	0,5 millió Ft
Egyéb (például Tourinform kereskedelmi tevékenység)	körülbelül 0,5 millió Ft
	Összesen: 12–15 millió Ft

Az egyesület működésének eredményei

A választmány munkájának köszönhetően rövid időn belül bebizonyosodott az összefogás fontossága és szükségyszerűsége. A „megcsináljuk” akarat, kreativitás jellemezte a választmányi üléseket, és így már az első szezonra olyan turisztákat ki-
szolgáló programok kerültek összeállításra, amelyeket csak szervezett együttmű-
ködés tudott létrehozni és működtetni (vitorlázási lehetőség, erdei és kerékpártú-
rák, korongozás, lovaglás, horgászat, strandi animáció stb.). Elkészült az egyesü-
let turisztikai honlapja. Az online információs és értékesítési rendszer létrehozásá-
val az egyesület és tagjai felkerültek a világhálóra, és ez a helyi kapcsolattartást is

olcsóbbá és gyorsabbá tette. Megújult, illetve kiegészült a kiadványok sora. Ti-
zenkét hazai vásárba és a Térésmarketing Kht. segítségével 29 külföldi vásárba
jutottak el a kiadványok. A település nevét mind többben ismerték meg, főleg a ha-
zai vásároknak köszönhetően. Gyorsabbá és hatékonyabbá vált az együttműködés
a térségi és régiós szervezetekkel. Az egyesület nyelvtanfolyamokkal, informati-
kai oktatással segítette tagjait (74 szállásadóból 71 rendelkezik internetes kapcsol-
lattal). Az információcsere egyre gyorsabb és hatékonyabb lett. A menedzsment
hatékony munkájának köszönhetően a harmadik évben már sikerült megállítani a
vendéglétszám csökkenését. A vendégéjszakák száma azóta folyamatos emelke-
dést mutat. Jó kommunikáció alakult ki az önkormányzat és a vállalkozók, illetve
a turizmusban érintett valamennyi szereplő között.

Az egyesület élni tudott az átvett kompetenciákkal és felelősséggel. A képvise-
lőtestület felé minden évben kétszer tájékoztatót ad az elvégzett munkáról, illetve
tervekről. A vendégélgédeltség kérdőíveket is felhasználva (lásd 4. melléklet),
az önkormányzati feladatkörbe tartozó fejlesztésekre és beruházásokra is tehát ja-
vaslatot. Az „együtt megcsináljuk” akaratnak és szellemiségnek köszönhetően fo-
kozatosan előtérbe kerültek a közösségi érdekek, összeadódtak, illetve megok-
szorozódtak mind az anyagi, mind a szellemi javak.

Az egyesület létrehozásának és több mint négy éves működésének (figyelembe
véve a Balatoni Partnerségi Program főbb tapasztalatait is) sarokpontjai és tanul-
mányai a következők:

- Kölcsönös bizalom az önkormányzat és a tagok részéről egyaránt.
- A turizmus nem tűri a „pártoskodást”. Az egyesületet nem tekintheti egyet-
len résztvevő sem politikai zsákmányszerző lehetőségeknek.
- Az egyesületet nem az önkormányzat hozza létre, csak felkínálja a kompe-
tenciákat és forrásokat.
- A létrehozott egyesület menedzsment és infrastruktúra nélkül nem képes el-
látni a felvállalt feladatokat.
- A kompetencia átadása jogilag csak a két fél szerződése alapján lehetséges.
- Az önkormányzat támogatása (amit helyesebb tagdíjként megállapítani)
hosszabb távra kiszámítható, normatív alapú legyen. Az önkormányzat az
egyetlen tag, amely az előkészítő csapattal folytatott alku eredményeként
maga határozza meg a saját tagdíját.
- Jó, ha az egyesület elnöke piaci ismeretekkel rendelkező, kreatív középvál-
lalkozó lesz.
- Az egyesület csak tagjainak tartozik felelősséggel. Aki kimarad, lemarad, de
bármikor csatlakozhat. Ezért fontos, hogy az egyesület alakulása előtt min-
denki értesüljön a kompetencia átadásáról.
- A menedzsment a tevékenységével valamennyi turistát és az egyesület tag-
jait szolgálja ki. Nekik tartozik felelősséggel.

- Törekedni kell a minél nagyobb taglétszáma. Nem lehet szűk vállalkozói kör biznisze az átadott közpénzek felhasználása.
- Fontos elmagyarázni, hogy az egyesület létrejötte nem hoz automatikusan vendéget, vendég létszám-növekedés csak egy-két éves kitartó munka után várható.
- A sikerhez elengedhetetlen a szenvedélyesség, a kitartás, az „együtt megcsináljuk” akarat.

1. melléklet

AZ EGYESÜLET ALAPSZABÁLYA

Az alapítók és a helyi települési önkormányzat közfeladatot ellátó tagjai

- felismerve az önszerveződés jelentőségét állami, önkormányzati és köztestületi feladatok ellátásában;
- hangsúlyozva a gazdasági szereplők, az önkormányzat, a létrejövő területi régiók turisztikai feladat-végrehajtásai összehangolásának jelentőségét;
- rámutatva arra, hogy Gyenesdiás nagyközség lakossága alapvetően, közvetlenül és közvetve is a turizmus tevékenységének és jelenségének alárendelten idegenforgalmi, vendéglátó-ipari, kereskedelmi és szolgáltatói tevékenységeik bevételeiből állítja elő anyagi javait;
- gondozva a közös szellemi erőfeszítések tanulságait és pótolva az állami jogalkotás hiányait;

ezért a Gyenesdiási Turisztikai Egyesület alakuló közgyűlésén alapszabályát a következőkben állapítják meg:

1. Általános rendelkezések

Az egyesület neve: Gyenesdiási Turisztikai Egyesület

Székhelye: Gyenesdiás, Kossuth L. u. 97.

Működése kiterjed Gyenesdiás nagyközség területére.

Kiadásait tagdíjakból, valamint terméskészítés és jogi személyek adományaiból és egyéb támogatásokból fedezi.

2. Az egyesület célja

2.1. Az egyesület önkormányzati elven működő, szakmai önszervező, egyeztető, érdekvédelmi és érdekképviselői társadalmi szervezet. Az egyesület jogi személy.

2.2. Gyenesdiás nagyközség területén szervezni a turisztikai vállalkozások tevékenységét, ellátni az idegenforgalommal foglalkozó személyek és cégek érdekképviselőit, összehangolni a gazdasági szereplők tevékenységét.

E fő célon belül célja az egyesületnek Gyenesdiás idegenforgalmának fellendítése, a településre érkező vendégek számának növelése, turisztikai termékfejlesztés, a szezon meghosszabbítása, a belföldi vendégek arányának növelése.

E cél érdekében felvállalja a helyi turizmus kezelését, ellátja a település turisztikai marketingmunkáját, működteti információs irodáját, és értékesítési rendszert állít fel és működtet.

MEGÁLLAPODÁS A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL TÁRSADALMI SZERVEZET MINT EGYESÜLET EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE

amelyet megkötött egyfelől Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata (8315 Gyenesdiás, Kossuth L. u. 97., képv. Szalóky Jenő polgármester) (továbbiakban önkormányzat)

másfelől a Gyenesdiási Turisztikai Egyesület (8315 Gyenesdiás, Kossuth L. u. 97., képv. Ferincz József elnök) (továbbiakban egyesület) az alulírott helyen és időben a következő feltételek szerint:

I. ALAPELVEK

1. Az 1989. évi II. tv., valamint az 1990. évi LXV. tv. normatartalmát figyelembe véve, tekintve Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatának 4. §-a tartalmát (lásd melléklet) is, felek az egymás közötti kapcsolatrendszer e jelen megállapodás további pontjaiban meghatározottak szerint szabályozzák.

2. E jelen megállapodás érvényes létrejöttének előfeltétele az, hogy a törvényes képviselők testületeik felhatalmazó határozata alapján, azaz az önkormányzat képviselőtestületének, illetve az egyesület választmányának jóváhagyó határozata alapján látják el közzegyükkel.

II. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELMEI

3. Az önkormányzat évente pénztámogatást biztosít az egyesület részére akként, hogy tárgyévben az előző évi kurtaxa-bevétel állami támogatással megnövelt összegének 10%-át átadja az egyesület részére (az éves támogatás mértéke: 0,1 x (1+2 Ft)).

A támogatást az önkormányzat havonta utalja át az egyesület részére, az éves támogatás 1/12-ed részének erejéig.

4. Az önkormányzat az egyesület rendelkezésére bocsátja meghatározatlan időre, a jelen megállapodás hatályosságának időtartama a gyenesdiási község háza épületében található úgynevezett Tourinform-irodát. A Tourinform-iroda működtetése köréből a fűtés, világítás és takarítás költségei továbbra is az önkormányzatot terhelik, ellenben az egyéb irodai költségek, így különösen a telefon, az irodagép-karbantartások, a nyomtatvány- és papírszükséglet az egyesület költséggazdálkodásában szerepel.

Az egyesület megszűnése esetén vagyonáról a közgyűlés rendelkezik. Ha az egyesület feloszlással szűnik meg, vagy a felügyelő szerv ennek megszűnését állapítja meg, vagyona a hitelezők kielégítése után a helyi önkormányzat tulajdonába kerül, és azt közérdekű idegenforgalmi célra kell fordítani.

15.3. Az egyesület működéséről a külön jogszabályok előírásai szerint évente nyilvántartást vezet, és azokat az év végén le kell zárnai. Az év végével az elnök az egyesület gazdálkodásáról a közgyűlés számára mérleget, a gazdálkodás eredményéről vagyonkimutatást készít a hatályos jogszabályok szerint.

15.4. Az egyesület céljának megvalósítása érdekében támogatásokat keres, az elfogadott támogatást a lehető leghatékonyabban és legrövidebb időn belül az előírt cél támogatására, elősegítésére fordítja, az esetleges maradványösszegeket hasonló célok támogatására fordítja. Rendezvényeket tart, melyek bevételeit a rendezvény céljában meghatározott körben használja fel.

16. Vegyes rendelkezések

Az egyesület bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

17.

Az egyesület politikai tevékenységet nem folytat, politikai pártoktól független, azokról támogatást nem fogad el, és pártokat a maga részéről semmilyen formában nem támogat, továbbá országgyűlési képviselőjelöltet, megyei közgyűlési és helyi települési képviselőjelöltek nem állít és nem támogat a választásokon, és a továbbiakban sem fog.

Az egyesület elsődlegesen gazdasági tevékenységet nem folytat, tevékenységét különösen a tagjai, illetve a gyenesdiási turisztikában érdekelt vállalkozások érdekében végzi. Az egyesület TEÁOR szerinti főtevékenysége: 9111'03 vállalkozó, munkáltatói érdekképviselő.

18.

A jelen okiratban nem szabályozott kérdésekre egyrészt az egyesületekről szóló 1989. évi II. tv. rendelkezései, másrészt a később meghozandó közgyűlési határozatok az irányadók.

Ezt az alapszabályt az egyesület 2003. év május hó 17. napján összehívott közgyűlésen fogadta el.

Kelt, Gyenesdiás, 2003. év május hó 17. nap

5. Az önkormányzat jegyzője, mint munkáltató, idegenforgalmi referens köztisztviselőt bíz meg arra, hogy az egyesület tevékenységét elősegítse. A megbízás határozatlan időre szól a jelen megállapodás hatályosságának időtartama azzal, hogy az idegenforgalmi referens feladatának ellátásáról a jegyző és az egyesület elnöke külön megállapodásban rendelkeznek.
6. Az önkormányzat hivatal útján megkeresi és kikéri az egyesület véleményét minden, a település idegenforgalmát érintő önkormányzati döntéséhez. Ennek keretében az önkormányzat tanácskozási jogot biztosít az egyesület elnökének a képviselőtestületi és idegenforgalmi bizottsági ülésein. Az ülésekre az egyesület állandó meghívót kap.
7. A Tourinform-iroda működtetése kapán a budapesti székhelyű Magyar Turizmus Rt.-vel történő megállapodás megkötése és gondozása is az egyesület feladata, illetve jogköre.

III. AZ EGYESÜLET JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

8. Az egyesület – különösen a biztosított szakember munkája során – kezeli a gyenesdiási turizmus szakmai feladatait. Ennek során az egyesület alapszabálya szerint jár el, de természetesen betartja a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit is.
9. A jelen megállapodás időtartama alatt, tehát meghatározatlan ideig működteti a községi házán található úgynevezett Tourinform-irodát. Az egyesület viseli az iroda működtetésével kapcsolatosan felmerülő rá háruló költségeket (4. pont 2. mondat).
- Az iroda fenntartása során az egyesület második személyt, szakembert alkalmaz saját költségén.
10. Az egyesület a saját szervezeti keretein belül felvilágosító és meggyőző munkát végez annak érdekében, hogy Gyenesdiás nagyközségben az idegenforgalmiadó- (kurtaxa-) bevételek növekedjenek. Az egyesület szervezte a kurtaxa-bevételek alakulását figyelemmel kíséri, és arra vonatkozóan elemzéseket készít, valamint javaslatokat terjeszt elő az adófizetési morál javítása és az adó összegének növelése céljából.

11. Az egyesület önálló foglalkási-közzvetítői rendszert hoz létre és működtet. A rendszer működésének mintája a dél-tiroli online működő rendszer.
12. Az egyesület vállalt feladatai során használja a nagyközség címerét és logóját.
13. Az egyesület különös hangsúllyal vállalja azt, hogy az önkormányzattól kapott támogatási összegeket az alapszabályában meghatározott célhoz kötött meghatározott feladatokra fordítja. A támogatási összegek felhasználása során egyéni, egyedi támogatás nyújtására nincs mód. Az egyesület vállalja a képviselő tisztviselőinek működése vonatkozásában, hogy az egyéni érdekérvé-

nyesítést visszaszorítja az általa nyújtott szolgáltatások biztosítása során, azaz az egyesület tagjait és a turizmus többi szereplőit kifejezetten normatív módon kezeli.

14. Az egyesület alapító okiratában biztosítja választmánya személyi összetételében az önkormányzat képviselőjének teljes jogú tagságát.
15. Az egyesület szakapparátusa úgynevezett marketingtervet és éves feladattervet készít, melyet véleményezésre tárgyévben az önkormányzat képviselőtestületének benyújt.
16. Az egyesület szakapparátusa kiegészítő előterjesztést készít a képviselőtestület idegenforgalmi bizottsága évente 2 alkalommal történő ülésére is (idényfelkészülés, idényelemzés).

IV. ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

17. Felek megállapodnak abban, hogy a jelen megállapodás tartalmát az aláírást követően 2005. február 1-jéig felülvizsgálják.
18. Ezt a megállapodást az önkormányzat képviselőtestületének 31/2003. (VI. 3.) sz. határozata, valamint az egyesület alakuló közgyűlésének 5/2003. (V. 17.) számú határozata hagyta jóvá.

Gyenesdiás, 2003.